

Week van het

2024

Jongge kind

Ontwerpen van exploratief spel voor de allerkleinsten

Promotieonderzoek Taalaanpak Explore

Taal in Almere
STEDELIJKE TAALANPAK

Programma

- Exploratie als motor voor ontwikkeling
- Zelf verkennen en exploreren
- Ontwerpen van exploratief spel
- Tips van PM'ers voor de praktijk

Voorspellen: Wat zou een kind van 10-12 maanden met deze materialen gaan doen?

Kwam je voorspelling uit?

- Wat had je wel verwacht? En wat niet?
- Wat viel je verder nog meer op?
- Aan de kinderen? En aan de PM'er?
- Andere leeftijd?

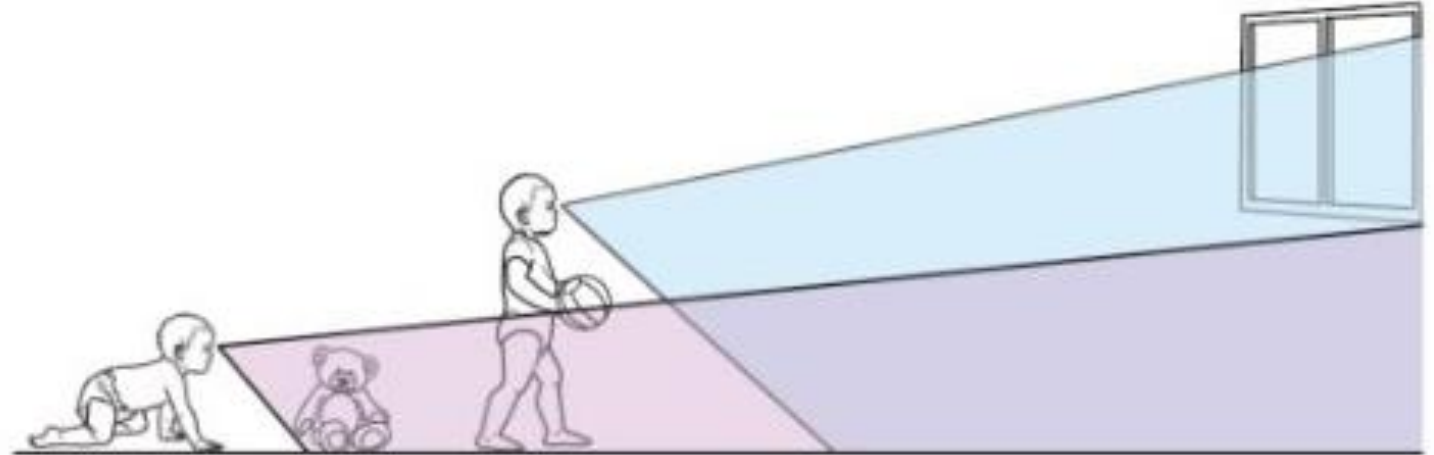
Exploratie

Exploratie

- Via exploratie verkennen kinderen de fysieke omgeving
- Zowel **kind**, als **fysieke** en **sociale** omgeving zijn van belang in dit proces (Yu & Smith, 2012, West & Iverson, 2017)
- Objecten in de fysieke omgeving sturen de exploratie
- Perceptie-actie theorie → zien en doen
(Gibson, 1988; Oudgenoeg-Paz & Mulder, 2021)

**Wat je kunt doen
(exploreren) hangt
sterk samen met de
motorische
mogelijkheden van
een kind
(Adolph, 2018)**

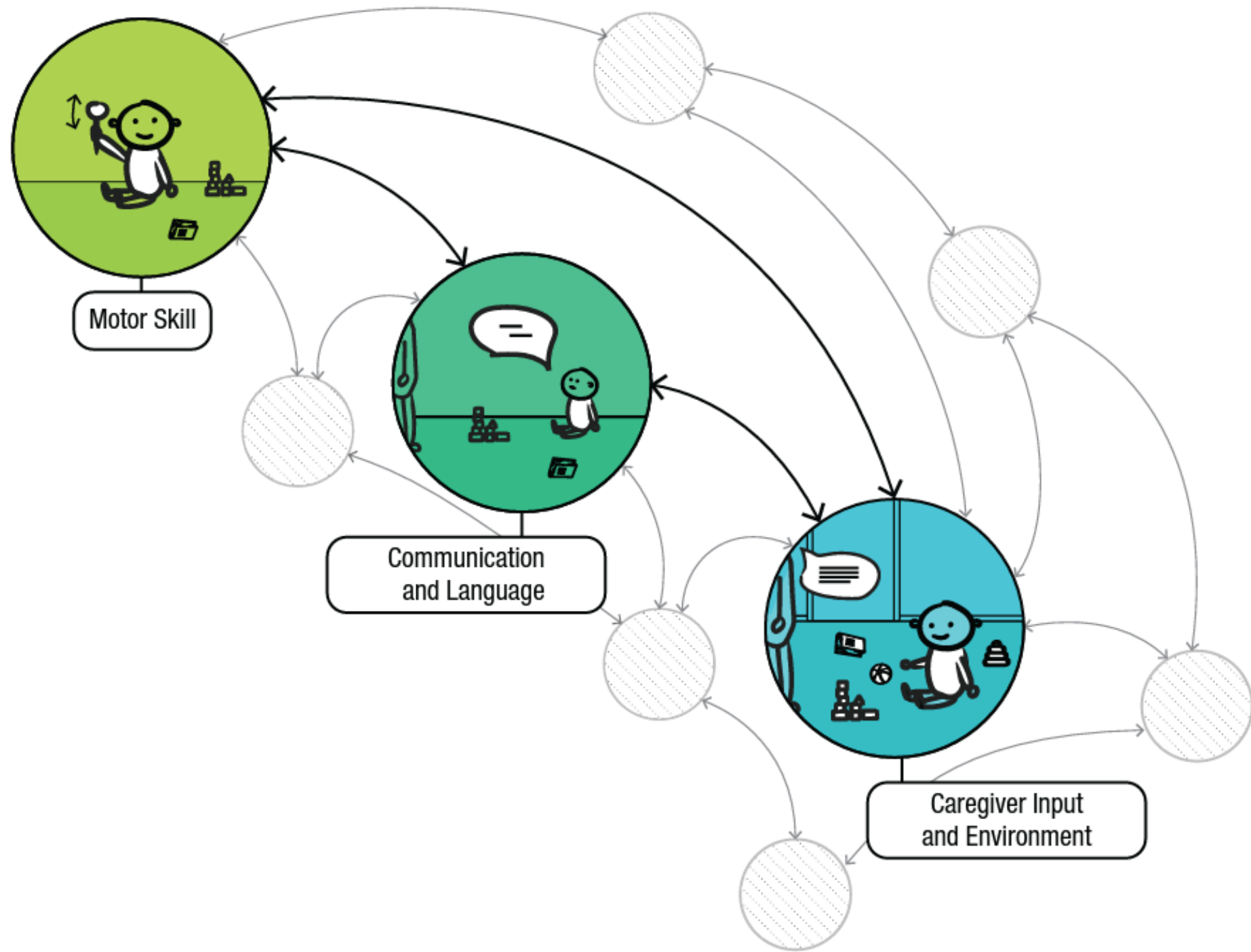

Zien, doen en ervaren

- Eigenschappen van objecten
 - Zintuigelijk
 - Affordances →
handelingsmogelijkheden
- Kneedbaar, grijpbaar, rolbaar,
draaibaar, stapelbaar,
vervormbaar,.....*
- Bieden ruimtelijke ervaringen:
onder, op, boven, naast, hier, daar

• S
• E
• N
• \

Exploratie als de aanjager van ontwikkeling

Landelijke kwaliteitsmonitor kinderopvang (LKK)

- **Proceskwaliteit** → interactie tussen PM en kinderen en tussen kinderen onderling
- **Omgevingskwaliteit** → inrichting van de speel- en leefruimte op de groep

BABYHANDREIKING

Tips voor werken aan de educatieve kwaliteit met 0-2-jarigen

Het gaat goed met de Nederlandse kinderopvang. Dit blijkt uit onderzoek van de Landelijke Kwaliteitsmonitor Kinderopvang (LKK). We komen overal in Nederland voorbeelden tegen van groepen waarin op een hoogkwalitatieve manier met de allerjongsten gewerkt wordt.

Het onderzoek laat ook verschillen zien. Zo is in de baby-opvang de emotionele kwaliteit hoog, terwijl de educatieve kwaliteit voor 0-2 jaar nog ruimte voor verbetering laat zien.¹ Daarom hebben Sardes en de Universiteit Utrecht deze praktische handreiking geschreven. Met tips voor pedagogisch medewerkers die de educatieve opvangkwaliteit van baby's en dreumesen willen verbeteren. Zowel in horizontale als verticale groepen.

De tips zijn ingedeeld in vier categorieën:

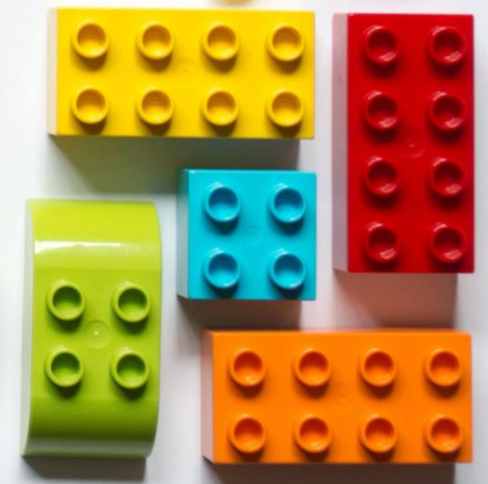
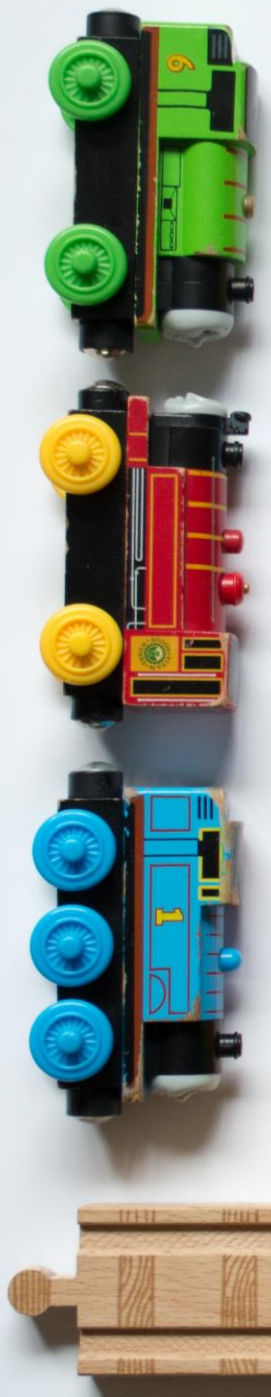
1. Bewegingsruimte en inrichting
2. Vroege taalondersteuning
3. Ondersteunen van exploratie en spel
4. Contact maken tussen kinderen

Aanbod van exploratiemogelijkheden en taal(aanbod) vraagt aandacht

Bijvoorbeeld:

- Vrije bewegingsruimte
- Uitdagende speelmaterialen
- Talige input van de PM'er

Zelf exploreren

- In tweetallen
- Bekijk de spelsets en bespreek de volgende vragen:
 1. Over welke motorische mogelijkheden moet een kind beschikken om met dit materiaal te kunnen exploreren?
 2. Welk exploratie gedrag (spel) verwacht je te zien bij het kind?
Maak je voorspelling concreet en nauwkeurig, denk in handelingsmogelijkheden
 3. Op welke manier kan de PM'er talige input geven?
 4. Welke materialen zou je toevoegen om de exploratie uit te breiden of juist weghalen?

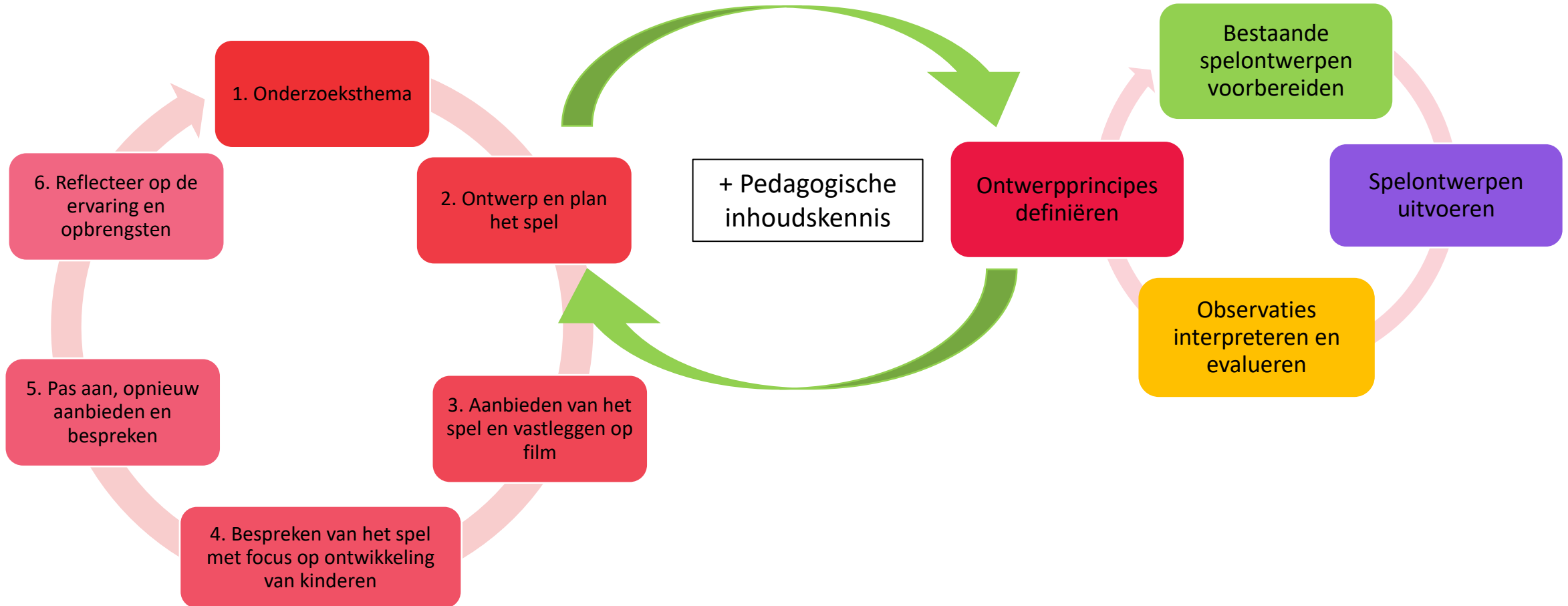
Tips van de PM'ers uit onderzoek Explore

- Geef het kind vrije bewegingsruimte
- Wissel materialen niet te snel
- Richt de omgeving weer in met een paar 'exploratie-eilanden'
- Kijk naar het kind en sluit aan bij interesses

Ontwerpcyclus in onderzoek Explore

Promotieonderzoek Explore

- Ontwerpen cyclisch en planmatig exploratief spel met PM'ers voor 0-2 jarigen
- Volgen een aangepaste Lesson study cyclus
- Onderzoeken relatie motoriek – exploratie en vroege taalontwikkeling

Promotor prof. dr. Paul Leseman

Copromotoren dr. Ora Oudgenoeg en dr. Sui Lin Goei

Dr. Chiel van Veen

Wil je op de hoogte blijven over het onderzoek Explore?

- www.taalinalmere.nl
- Of volg mij op LinkedIn of mail me.venema@windesheim.nl

